

Anton Kacjan 9-12-72
Terminal Tower
Room 2310
Cleveland, Ohio 44115

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, AUGUST 9, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Predlog sen. Jacksona je podprla Bela hiša

Dopolnilni predlog sen. H. Jacksona k sporazumu ZDA z ZSSR o omejitvi členitvenega strateškega orožja je Bela hiša odobrila.

WASHINGTON, D.C. — Senat je pretekli teden brez posebnih razprav odobril z veliko večino pogodbo z ZSSR o omejitvi defenzivnega strateškega jedrskega orožja — le dva senatorja sta glasovala proti — ustavitelj pa se je ob razpravi o omejitvi ofenzivnega jedrskega strateškega orožja, ko je sen. H. Jackson stavil k sporazumu, sklenjenem in podpisanim v Moskvi dopolnilo, ki ga je podpirala po vsem sodeč Bela hiša.

Sen. H. Jackson, velik zagovornik močne narodne obrambe, je v svojem dopolnilu svaril Sovjetsko zvezo, naj ne namešča na svoje SS-9 rakete več bombnih glav, ker bodo ZDA v takem slučaju prisiljene sporazum razveljaviti. V Senatu je nastala zaradi tega predloga burja, ker imajo Sovjeti pravico namestiti take glave na svoje rakete, če to le hočejo. Senatorji so izjavljali, da pomeni Jacksonovo dopolnilo, ki naj bi uživalo podporo Bele hiše, dejansko odpoved sporazuma, oziroma njegovo ničvednost. Zunanje politični odbor Senata je zahteval o tem pojasnilo samega predsednika Nixona in njegovi člani so trdili, da ne bodo sporazuma, vzeli v ponovno razpravo, dokler takega pojasnila ne bude.

Cez soboto in nedeljo je prišlo po posvetih in razgovorih do omejitve besedila Jacksonovega dopolnila. V tem ni sedaj nič več določeno nobeno orožje in tudi svarilo ZSSR je milejše, vendar je dopolnilo v bistvu ostalo. Sen. Fulbright, načelnik senatnega zunanje političnega odbora, je dejal, da zanj novo besedilo ne pomeni nobene bistvene spremembe, med tem ko vidi sen. G. D. Aiken, glavni republikanec v odboru, v novem besedilu "odločno izboljšanje".

Trdijo, da je Bela hiša odobrila dopolnilo sen. H. Jacksona, da bi pomirila konservativne kroge in seveda vojaško-industrijski kompleks, ki s sporazumom niso zadovoljni. Liberalna skupina v Senatu to popuščanje Nixona konservativcem zameri in dela zato predsedniku sitnosti s tem, da potrditev sporazuma zavlačuje.

Grčija hoče ohraniti dobre odnose z Arabci

ATENE, Gr. — Namestnik zunanjega ministra Palams je zagotovil Arabce, da bodo "grški prijateljski odnosi do Arabcev izključili vsako posredno ali neposredno udeležbo Grčije pri katerem koli nastopu proti našim arabskim prijateljem".

Ta izjava je bila odgovor na arabske proteste na izjavo predsednika ZDA Nixona, ki je povezal ameriško podporo Grčiji z ohranitvijo Izraela.

Vremenski prerok pravi:

Delno oblačno, hladno, najvišja temperatura okoli 72.

Novi grobovi

Joseph Champa

Včeraj zjutraj je nenadno umrl na svojem domu na 1802 E. 227 St. 83 let stari Joseph Champa, rojen v Prečni na Dolenskem, od koder je prišel v ZDA l. 1907, vdovec po lani umrli ženi Katie, roj. Tomc, oče Mrs. Edward (Mary) Kralic, Mrs. Archie (Molly) Watt, Josepha in Bernarda Champa, 30 krat stari oče, 2-krat prastari oče. V Sloveniji je zapustil eno sestro. Bil je član ADZ št. 27 in SNPJ št. 268. Pogreb bo jutri, v četrtek, ob 8.15 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na All Souls pokopališče.

Nadzvočno potniško letalo je prehrupno

PARIZ, Fr. — Charles Lindbergh, ki je kot prvi prelel Atlantik leta 1927, je v tukajšnjem časopisu "L'Express" napisal daljši članek, v katerem pravi, da ne bi smeli dovoliti potniškim nadzvočnim letalom letov v ZDA in nad njimi, ker predstavljajo preveliko nevarnost okolju. Po njegovem so ta letala hitra, draga, hrupna in ne moreja leteti dovolj daleč z zalogo goriva, ki ga lahko vzamejo s seboj, poleg tega pa osnežujejo ozračje.

Redna raba nadzvočnih potniških letal pri sedanjih stopnjah razvoja bo pomenila preskok tako samemu letalstvu kot tudi prebivalstvu našega planeta, je zapisal C. Lindbergh.

"Jaz mislim, da bi morali mi prepovedati tem letalom polet in rabo nad ZDA tako dolgo, dokler predstvaljajo nevarnost za naše splošno okolje," izjavlja Lindbergh.

On v tem pogledu ni edini, je veliko takih v javnosti in v Kongresu ZDA, ki so enakega mnenja in ki bodo gledali, da bo njihovo stališče tudi upoštevano. To je seveda slab znak za uspeh letala Concorde, ki bi naj po načrtih Francozov in Angležev prevažalo potnike preko Atlantika med ZDA in Evropo že čez par let.

Nixon dobil darilo iz Sovjetske zveze

BALTIMORE, Md. — Pretekli četrtek je sovjetska tovarna ladja pripeljala sem poseben čoln na zračno blazino, ki ga je poklonil L. Brežnjev predsedniku Nixonu tekom njegovega obiska v Sovjetski zvezi. Kot znan je predsednik Nixon poklonil Brežnjevu, ki je znan ljubitelj avtomobilov, velik, črn Cadillac. Čoln je vrste Volga 70 s 5 sedeži in je dolg 28 čevljev. Tla in sedeži so prekriti s preprogami iz kozuhovine volkov in divjih mačk s Kavkaza. Čoln ima bar in zložljivo mizo, v katero je vdelana slika ustave ZSSR.

Tudi Jemen odslovil Ruse

KAIRO, Egipt. — Tukaj je bilo objavljeno, da je Jemen pozval Sovjetsko zvezo, naj umakne svoje strokovnjake in ukine svoja strateška oporišča na njegovih tleh.

Časopis Akhbar-el-Yom, ki je vest objavil, ni povedal ne razloga in nobenih drugih podrobnosti. Jemen je pretekli mesec obnovil redne diplomatske stike z ZDA, ki jih je prekinil tekom vojne v juniju 1967.

Arabci hočejo privili ZDA z uničenjem olja

V zvezi z napadom na oljevod iz Trsta v Nemčijo v Trstu so zastopniki arabskih gverilcev zatrjevali, da s tem zadavajo ZDA.

KAIRO, Egipt. — Zastopniki Al Fatah, najmočnejše arabske gverilske skupine, so kazali zadovoljstvo nad uspehom napada na skladišča olja v Trstu za oljevod v Nemčijo in Avstrijo. Preko 200.000 ton arabskega olja je zgorelo kot posledica bombnega napada, za katerega si lasti zasluže gverilska skupina "Črni september". Skodo so ocenili na 7 milijonov dolarjev, pa bi bila lahko še večja, da niso požara omejili.

Gverilska skupina "Črni september" je objavila v Beirutu takoj po uspelem napadu, da je to delo njenih komandosov. Italijanske oblasti, ki vodijo preiskavo, so izjavile, da pojde ta tudi v "druge smeri".

Al Fatah ne jemlje za sebe nobene zasluge pri napadu na skladišča olja v Trstu, proglašajo pa ta napad za "mogočno zmago nad Ameriko in kapitalističnimi silami". Njen zastopnik je dejal, da sedaj gori olje v Evropi, gorelo pa bo tudi v samih arabskih deželah, če ne bo druge poti in sredstva proti "ameriške-mu imperializmu", ki podpira Izrael. "Naj bodo Arabci revni, naj izgube svoje Cadillacce in vile. To ne pomeni nič," je razlagal zastopnik Al Fatah svoje in svoje organizacije stališče v boju proti Izraelu in Ameriki, v kateri vidi glavnega podpornika Izraela.

Palestinski gverilci in njihovi zagrizeni podporniki so morda res pripravljeni uničiti ves arabski petrolej za dosego svojega cilja, toda odgovorni arabski vodniki brez dvoma niso taki zaletli. Zavedajo se predobro, da je to edino arabsko bogastvo, edino sredstvo, s katerim si lahko izboljšajo življenje zdaj in v bodoče.

Še vedno parne lokomotive

JOHANNESBURG, J. Af. — Državne železnice Južne Afrike imajo v rabi še vedno preko 2.000 parnih lokomotiv, ki so jih v razvitih državah sveta večinoma že nadomestili z diesel lokomotivami.

Južna Afrika ima v načrtu parne lokomotive izločiti v celoti iz prometa do leta 1986.

Sovražnost v ČSR proti režimu se še ni polegla

PRAGA, ČSR. — Ta mesec bo minilo štiri leta od sovjetsko-satelitske vojaške zasedbe Češkoslovaške republike in odstranitve njenega liberalnega režima A. Dubčeka. Dubčekov naslednik dr. G. Husak se trudi za "normalizacijo" razmer, pa mu te še ni uspelo doseči, četudi na zunaj morda tako izgleda. Sovjetske čete so še vedno v deželi, četudi zdaj le malo in redko vidne.

Čeni in Slovaki Rusom njihovega nasilja niso pozabili in tega niti ne skrivajo dosti. Sodni procesi proti pristašem liberalizma in bivšega režima naj bi javnost opozorili, prav posebno pa pristaše nekdanjega režima, naj ne gredo predaleč, naj ne izzivajo, ker "dejansko ni druge poti, kot jo hodi sedanjí režim".

Dr. Gustav Husak, ki je sam predsedel 9 let v stalinistični ječi zaradi svojega "nacionalizma", je ob svojem nastopu izjavil, da ne bo dopustil političnih procesov. Pri držanju te obljube mu delajo težave pristaši konservativnega krila partije, ki se trdo drže Moskve. Med njim sta najbolj vidna V. Bilak in A. Indra, ki sta se avgusta 1968 takoj izjavila za sodelovanje s Sovjeti, ko so ti začeli zasedati državo.

Nixonova volivna kampanja je draga

WASHINGTON, D.C. — Glavni odbor Nixonove kampanje je objavil, da je zbral v juniju in juliju \$2.45 milijonov prispevkov, da pa je imel v istem času 4.91 milijonov stroškov. Ker je do aprila letos bilo zbrancev v volivni sklad preko 10 milijonov dolarjev, je tam ostalo še vedno 7.76 milijonov.

Demokrati imajo vsaj še toliko dolga od volivne kampanje leta 1968, kot ima Nixonov glavni odbor gotovine za letošnje volitve. Napovedujejo, da bodo republikanci izdali za izvolitev Nixona do 70 milijonov dolarjev, demokrati pa nekako polovico te vsote, če jim bo seveda uspelo toliko denarja dobiti.

Mednarodna obsodba procesov v ČSR

ZENEVA, Šv. — Mednarodna komisija pravnikov je obsodila rabo zakonitih sodišč za "prikrievanje" politične čistke. Komisija je objavila pismo, v katerem njen glavni tajnik Niall Macdermot izraža "zaskrbljenost" zaradi sedanjih sodnih procesov v ČSR proti nekdanjim vidnim pristašem A. Dubčeka.

DEMOKRATJE V BRATSKI SLOGI V VOLIVNO BORBO

Sinoči je glavni odbor demokratske stranke potrdil skoraj soglasno izbiro novega podpredsedniškega kandidata Sargenta Shriverja. Vsi vidni znani demokratski vodniki so novega kandidata navdušeno sprejeli in pozdravili ter obljubili svojo pomoč v volivnem boju. To je storil tudi sen. T. F. Eagleton, prvi podpredsedniški kandidat.

WASHINGTON, D.C. — Politike, konec inflacije, preusmeritev sredstev od vojne v potrebe zastopanih državljanov, gradnja in obnova mest, odgovorno vlado, davčno reformo in vrnitev k sijaju idealov ustanoviteljev ZDA. Pozval je milijon ljudi, ki bi naj poklonili njegovemu volivnemu skladu vsak po \$25 za uspešno volivno borbo.

Kandidat McGovern je napovedoval še vse druge dobre reči, kot je pač običaj, pa ni uspel zbranih resnično razgibati. Uspešnejši je bil v tem pogledu Sargent Shriver, svak sen. E. Kennedyja, ki je v nastopu živahniji in simpatičnejši od dolgačnega, suhoparnega McGoverna.

Podpredsedniški kandidat je spomnil zbrane na svoje vezi s Kennedyji in obljubil, da bo skušal izvesti "sanje" Roberta F. Kennedyja, ki jih je prekinil strel v Kaliforniji leta 1968. Bil je udaren v svojem govoru in je zbrane resnično razgibal. Pokazal je, da bo demokratski volivnici koristen, ker ji bo dal nekaj življenja, borbenosti in vne-me, brez katerih ne more biti uspešnega volivnega boja.

Demokratje se bodo morali res potruditi, če bodo hoteli preprečiti uničujoč poraz, kajti McGovern je po odstranitvi sen. Eagletona z volivnice zdrknil pri volivcih od 35na 34% podpore, med tem ko je Nixon porastel od julija do avgusta od 55 na 57%. Celo v pretežno demokratskem okraju Cuyahoga (Cleveland) v Ohio, kjer je McGovern vodil v razmerju 52.5:46.1% napram Nixonu pretekli mesec, je bil v začetku avgusta Nixon pred McGovernom v razmerju 59:41%!

Ta je dejal, da se ne čuti nič prizadetega, ker je bil šele sedma izbira sen. McGoverna. Po njegovem je to le znak, da imajo demokratje "obilno talentov", četudi nimajo toliko denarja. McGovern je v svojem govoru predstavil Sargenta Shriverja kot direktorja "Mirovnega zbora" v času predsednika J. F. Kennedyja ter kot direktorja "Urada gospodarskih priložnosti" v času predsednika L. B. Johnsona, pa nato označil svoje cilje, predvsem končanje vojne in odpravo revščine v ZDA. Pri tem je seveda napadel Nixonovo vlado, ki da je mnogo obljubljala ob volitvah leta 1968, pa nič izpolnila. Zavračal je očitke o svojem radikalizmu češ, da označujejo tistega, ki "ima prav, oni, ki nimajo prav, vedno za radikalnega".

Napovedal je zmago v novembri, ki bo prinesla polno zapo-

Iz Clevelanda in okolice

V bolnici — Frances Champa, preje z E. 63 St., sedaj s 1961 Haverhill, je v Euclid General bolnici. Si je zlomila kolčnico.

Seja — Društvo sv. Cecilije št. 37 ADZ ima sejo v četrtek ob pol osmih zvečer v šoli sv. Vida.

Prijeten obisk — Včeraj se je oglasil v družbi Mrs. Frank Sušteršič in njenih otrok Ivane in Franceta njen sorodnik rev. Jože Zidanšek, doma iz Spitaliča pri Konjicah, ki se mudi na obisku v ZDA, v našem uradu. Zadržuje se pri Mr. in Mrs. F. Sušteršič, tel. št. 943-5568. Prisrčna hvala za obisk in prijetno bivanje v ZDA.

Marijina legija sporoča — Zaradi nepredvidenih težav bo romanje Marijine legije k svetišču Naše Gospe iz Mariapoch blizu Welshfielda, Ohio. Odhod avtobusov od sv. Vida bo 27. avgusta 1972 ob 9. uri zjutraj, povratek od svetišča ob 4. popoldne. Povratna vožnja stane \$2.00, kosilo pa \$2.50. Prijave pri Marolt-ovih 431-5699.

Še en obisk — V spremstvu g. Janeza Ovse-nika so včeraj obiskali urad Ameriške Domovine in si ogledali tiskarno prijazni rojaki č. g. Tomaž Podobnik z Rakeka, njegov brat g. Tone Podobnik iz Toronta in č. g. Stanko Rozman, misijonar iz Afrike, ki študira na Regis Collegu v Willowdale, Ont., Canada. V Clevelandu bodo napravili par obiskov in si nato ogledali še razne kraje po Združenih državah. Veliko razvedrila v veselja v našem mestu in hvala za obisk!

K molitvi — Clancice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete so vabljene jutri, v četrtek ob 7. večer v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za umrlo Marijo Mihelčič.

Novo ležišče petroleja odkrili v Severnem morju

LONDON, Vel. Brit. — Vrtanje za petrolejem v Severnem morju kakih 100 milj severovzhodno od Shetlandskih otokov je odkrilo obsežno novo ležišče petroleja, last družbe Shell-Esso.

Novo petrolejsko polje 'Brent' naj bi skrivalo okoli bilijon sodov petroleja, precej več kot preje odkrito petrolejsko polje "Auk" iste petrolejske družbe, pa polovico manjše od ležišča, ki ga je odkrila družba British Petroleum kakih 110 milj vzhodno od Aberdeena na Škotskem.

Družba Shell, ki je odkrile novega ležišča objavila v ponedeljek, je izjavila, da bodo potrebna še nova vrtanja, predno bo mogoče začeti ležišče izrabljati in določiti točno njegov obseg in bogastvo.

McGovern jih ne briga

CHICAGO, Ill. — Na nedavnem zborovanju kakih 3.000 demokratov, pripadnikov demokratske organizacije župana R. Daleyja je bil organizacijski kandidat za državnega pravdnika Hanrahan navdušeno sprejet in pozdravljen, ko je dejal: Jaz puščam narodne vodnike, da se brigajo sami za sebe. Mi se bomo posvetili našim krajevnim kandidatom!

Leonard Woodcock

George Meany

Frank Fitzsimmons

VSAK V SVOJO SMER! — Na sliki so trije znani delavski vodniki, ki so jo v vprašanju volitev predsednika ZDA ubrali vsak v svojo smer. Predsednik unije avtomobilskega delavstva Leonard Woodcock (na levi) podpira demokratskega kandidata McGoverna, George Meany, predsednik AFL-CIO (v sredi) se je z vodstvom AFL-CIO izjavil za nevtralnost in ne mara podpreti nobenega od kandidatov, ter Frank Fitzsimmons, predsednik Teamsters unije, ki se je izjavil v svojem in v imenu unije, ki jo vodi, za predsednika Nixona.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 152 Weds., Aug. 9, 1972

Kaj naj to pomeni?

Ljubljansko Delo od 8. junija t. l. je objavilo članek pod naslovom: "Cerkev se širi". V njem je hotelo opozoriti, da se verske skupnosti v Sloveniji čedalje bolj ukvarjajo z dejavnostjo, ki "presega ustavljene oblike veroizpovedi".

Za kaj je pravzaprav šlo?

Ko so se sestali ljubljanski komunisti ali "komite mestne konference ZKS Ljubljana", kot se sami učenjo nazivajo, so ugotovili, da "so verske skupnosti razširile svojo dejavnost iz cerkvenega obzidja v raznovrstne družbene dejavnosti" in "četudi so te oblike navidezno dobrodelnega značaja, so v resnici pritažena oblika odtegotovanja ljudi od socialistične stvarnosti".

Nadalje so se komunisti razhujali, češ da kjerkoli nastajajo nove soseske, se že istočasno pojavijo verske skupnosti ter zahtevajo zase in za svojo dejavnost prostor, medtem ko ga družbene organizacije ne uspejo dobiti. In še: da hoče Cerkev neopredeljeno šolo.

Končno so zagrozili, da "bo treba posebej pretehtati, do kam sežejo ustavne pravice pri razširjanju cerkvene ideologije in politike, ker da Cerkev s svojim tiskom izvaja močan vpliv na bralce".

Potem v isti sapi kar naenkrat zatrdijo, da "se tega niso lotili z namenom, da bi uprizorili križarski pohod proti vernikom, ki imajo po ustavi pravico do svobodne veroizpovedi". Obljubljajo, da se bodo k zadevi povrnili jeseni.

Človeka najbolj zbode, kadar hoče nekdo zlorabljeni dobro voljo, prizadevanje in trud nekoga drugega z namenom, da bi sam prikriž lastno praznino in otopelost. Dobrodelnost torej odteguje ljudi socialistični stvarnosti; socialistična stvarnost je torej beda in stiska, saj je le v tem primeru dobrodelnost upravičena do svojega imena.

Ali ne bi komunisti raje na tihem sklenili: tudi mi bomo z našimi družbenimi organizacijami pomagali revežem, bolnim in ostarelim ter zapuščenim, ki jih je v Sloveniji toliko in nimajo nikakih podpor, tako da so v resnici navezani le na dobra srca. To bi bil pravi odgovor na "cerkveno dejavnost, ki se širi iz cerkvenih zidov". Toda ne: če oni z vso svojo oblastjo niso zmogni pomagati oz., če so brezbrizni, si verniki ne smejo medsebojno pomagati. Koliko samomorov je v Sloveniji med starimi ljudmi, ki so povsem zapuščeni! Oni jim nočejo pomagati, verniki pa naj bi jim ne ni nič več?

Zakaj se morajo na dobrodelnost vernikov spraviti ravno ljubljanski komunisti, je še posebej vprašanje. Znano je, da nikjer v Sloveniji ni toliko špekuliranja, črnih fondov in "nepravilnega bogatenja" kot ravno v Ljubljani. In to prav vrstah tehnokracije, torej direktorjev in bankirjev, ki so končno vsi člani partije.

So že toliko preobdjeni, da nimajo za človeško revščino in bedo prav nič več čuta in spoznanja? Že na ljubljanskem obrobju je te revščine dovolj, da ne govorimo o osiromašeni Dolenjski, o Kozjanskem, o vzhodni Štajerski in Pomurju, kjer je odhajanje v tujino množično.

Komunisti drugod po Sloveniji se proti krščanski dobrodelnosti še niso zagnali. Imajo torej le še nekaj človeškega čuta. Če pa je bil ta napad naročen "od zgoraj", ker je ravno sedaj v Jugoslaviji v modi iskanje nacionalističnih čarovnic, potem je treba pibiti, naj se čarovnic ne išče tam, kjer jih ni, in jih tudi ni treba ustvarjati, če jih ni.

Da dobijo dovoljenje za prostore v novih soseskah le verske skupnosti, pred družbenimi, je grda laž. Samo v Ljubljani je potrebnih 14 novih cerkva, pa niso dovolili graditi niti ene. V Mariboru so dovolili gradnjo sv. Cirila in Metoda, toda za gradbeno dovoljenje so morali verniki še posebej zbrati milijone. Diskriminacija?

In šola? Kako je mogoče trditi, da so v državi vsi ljudje enakopravni ne glede na versko prepričanje? Mar je to enakopravnost, če se mora v šoli verna mladina učiti komunistične ideologije? Mar ni to nasilje nad vestjo vernih, omejevanje svobode veroizpovedi, katero jamči ustava? Mar ni to protislovje med ustavo in komunistično prakso.

V skladu z družbenim redom bi bilo, če bi šola vso mladino vzgajala k zdravi pripravljenosti za družbeno (socialno, človečansko ali tudi socialistično) graditev, toda nima pravice po naravnem pravu in tudi ne po jugoslovanski ustavi, prikrito ali naravnost, kakorkoli vsiljevati marksistične ideologije.

Še nedolgo tega je bilo v Sloveniji veliko pripravljenosti za pogovor (dialog) med vernimi in nevernimi, med marksisti in kristjani, da bi iskali skupne možnosti za sodelovanje v boju za splošni blagor vseh. Žal ta pripravljenost na komunistični strani, kot kaže, ni bila iskrena. Se mar komunisti vračajo na nekdanja izhodišča samodržstva

in lastne izključnosti? So mogoče to znaki, kot se na Zahodu domneva, da se Jugoslavija vrača v sovjetski tabor? K. G.

BESEDA IZ NARODA

Blagoslovitev Slovenika zadnji teden junija 1973

PARKERS PRAIRIE, Minn. — V dneh 11., 12. in 13. julija letos je imela Zveza slov. duhovnikov za ZDA in Kanado svoj redni sestanek v Minnesoti kot gostje župnikov treh sosednjih vasi: Urbank (Pečovnik), Millerville (Perčič) in Parkers Prairie.

Glavna točka našega zasedanja je seveda bil Slovenik, ki ga trenutno prezidavajo in preurejujejo, da bo tako bolje služil svojemu namenu.

Dr. Hodnik, predsednik društva, je podal obširno poročilo o svoji poti v Evropo in v Rim maja letos. V Ljubljani si je ogledal novi prizidek pri teološki fakulteti. Ker so v velikih težavah za denar, je Zveza sklenila poslati jim \$500.00 v dar.

Prelat Baznik pa je povedal, da bo poročil iz Rima Slovenik blagoslovljen zadnji teden v juniju prihodnje leto in da v Rimu upajo, da nas bo veliko prišlo iz Amerike za to edinstveno, narodno versko slavnost. Vsi slovenski škofje so obljubili svojo udeležbo, tudi nadškof iz Gorice bo prišel, ker se menda za ta zavod zelo zanima. Upanje je, da bo pevski zbor Korotan iz Clevelanda zastopal s pesmijo ameriške Slovence. Napovedan je tudi pevski zbor iz Ljubljane. Splošno organizacijo za romanja v Rim za to priložnost je Slovenik izročil Katoliški Internationalni Turistični agenciji, ki jo vodi rimski slovenski rojak Dr. Falež. Ker bo to romanje v Rim versko, bodo skušali držati cene kar najnižje. Seveda bodo

dobrodošle tudi skupine, zbrane na zasebno pobudo.

Po prelatozem poročilu Msgr. Jezernik upa, da bo z blagoslovljenjem Slovenika poravnani tudi dolg na zavodu. Pravi, da bi bila velika pomoč tudi, če bi kak rojak ali kaka ustanova bili pripravljeni dati Sloveniku denarno posojilo po 6%, če mogoče za daljšo dobo. Denar bo na varnem, po potrebi takoj vrnjen, brez nadzorstva državnih oblasti, ker bo vse šlo preko vatiškanskih uradov.

V jeseni pričakujejo v Sloveniku 10 novih gojencev, 6 iz Slovenije.

Pri volitvah za nov odbor ni bilo nobenih novih kandidatov. Tako je bil soglasno izvoljen stari odbor: Dr. Hodnik, predsednik, Janez Lavrih, podpredsednik in Janez Suštaršič, tajnik.

Tako torej: Slovenik bo blagoslovljen zadnji teden v juniju drugo leto. Na nas je, da postanejo ti dnevi pravi slovenski dnevi v Rimu. Naj nas bo čim več. Začnimo varčevati. Zavarujmo si počitnice za tisti teden, ali začnimo z iskanjem namestnika. Našo pot v Rim lahko povežemo z obiskom v domovino, ali v Sveto deželo, ali v Zahodno Evropo. Ne dajmo se tako hitro preplašiti pred težavami in stroški, ki bodo s to potjo zvezani.

Darove za Slovenik sprejema Msgr. Louis Baznik, St. Patrick's Church, Thompson, Ohio 44086.

Jože Vogrin

Slovo od mladosti in dela

MILWAUKEE, Wis. — Na večer pred odhodom v Milwaukee mi je gospodar in sponzor Januček izročil 200 dolarjev z vsemi odbitki za štirinastdnevo delo v njegovi pekarni. Ob tej priliki sem mu hotel vrniti 70 dolarjev, katere je on založil za moje potovanje iz New Yorka v N. Dakoto. Ni jih vzel, s pripombo: "Alois, denar govori v jeziku, ki ga razumejo vsi narodi. Če ga nimaš, si izgubljen. V začetku boš rabil denar, kasneje, ko boš zaslužil, pa mi ga pošlji." Iz vsega srca sem se zahvalil temu plemenitemu Čehu, stisnila sva si roke in "Vrhničan" je z vznemirjenjem in sikanjem stroja odpeljal iz tega lepega divjega zapada. Par mesecev kasneje, ko sem mu poslal 70 dolarjev, mi je poslal pismo, v katerem je omenil, da je on vedel, da so Slovenici pošteni ljudje. Danes tega dobrobrčnega možakarja ni več med živimi. Visoko je cenil Ameriko, razumel je sočloveka. Naj mu bo lahka ameriška gruda!

Po parurni vožnji smo morali v mestu Fargo prestopiti na glavni vlak, ki pelje proti vzhodu v državo Minnesota. Z 200 dolarji v žepu sem se počutil bogatega in sigurnega na potovanju. Toda kljub temu sem bil dva dni lačen, ker nisem hotel pokazati drugim, da ne znam angleškega jezika. Pa grem zvečer proti jedilnemu vagonu, v mislih na dobro pečenko. Pred menoj je bilo že okrog 15 lačnih potnikov, jaz sem bil 16., nato pride 17. in potem še drugi. Tisti pred menoj je hotel govoriti z menoj, ko je ta končal, pa tisti, ki je bil za menoj. Jaz pa samo yes, ja, yes, ja, dokler se nisem naveličal poslušati teh govorov. Odšel sem iz vrste v svoj vagon, v kadirnici sem pil vodo in kadil. Drugi dan se je ponovilo isto in tako sem se odločil za prisiljeni post.

Do St. Paula je pokraj mene sedela neka mlada prikupna gospodinca, ki mi je pripovedovala Bog ve kaj? Jaz pa zopet: Yes, ja, oh yes, vse do postaje St. Paul, kjer smo morali zopet prestopiti na drugi vlak. Na peronu je bila majhna restavracija, dišalo je po hrenovkah, toda jaz, ko sem videl, da je nabito polno gostov, sem jo obkrožil in gledal, kje bi našel nad vrstami dvojno ničo. Videl sem napis na eni strani "King", na drugi strani pa "Queen", kar je bilo takrat meni to španska vas. Pa sem se tolažil, da bom to opravil v vlak. Toda na moje presenečenje je vlak za Milwaukee že odpeljal. K sreči stopi k meni neki železniški sprevodnik in me vpraša to in ono.

Takoj je uvidel, da sem tukaj in da ne znam jezika. Pokazal mi je z gestami, da naj sedem na klop in naj ga počakam. Prinesel mi je tudi bele kave in hlebec sladkega kruha. Po dveh urah čakanja me je ta sprevodnik prišel poklicat in me je posadil na vlak, ki pelje v Milwaukee. "Thank you," sem mu rekel in v tistem trenutku se je začel pomikati vlak proti Milwaukeeju. Seveda smo prišli na postajo z večurno zamudo, zato sem bil prepričan, da me ne bo nihče pričakoval. In tako se je zgodilo. Ko je vlak pristal na kolodvoru, je bilo okrog 2. ure popoldne na prvo soboto v avgustu leta 1951. Ko sam izstopil iz voza, sem bil sam, lačen in premišljeval sem, kaj naj storim.

K sreči zagledam taksi in ker sem imel naslov napisan na malem lističu, sem to pomolil soferju in v 5 minutah sem bil na 10. cesti blizu bivše farne slovenske cerkve sv. Janeza in Walker parka. Dal sem soferju par dolarjev. Po obrazu sem spoznal, da je zelo zadovoljen in mi je celo pozdravil z dvignjeno sofersko čepico. Potrkam na ena,

potem na druga vrata — nikogar doma. Ker je bilo zelo vroče, so bili ljudje na kohanju. Jaz pa sem šel čez cesto v senčni park in čakal na rojake, da se vrnejo domov. K sreči sta v parku poleg moje klopi sedela dva Slovence, rojena v Ameriki, ki sta sem in tja spregovorila kako lepo slovensko besedo. Šel sem k njima in se predstavil. Takoj sta rekla: "Ti si pa ta nov." Da, sem odgovoril. Eden se je malo namrdnil, drugi pa je bil bolj prijazen in me je takoj peljal v bližnjo hišo, kjer so bili zbrani sami "ta novi" Slovenci. Nismo se poznali, zato tudi ni nihče rekel: "Sedi rojak in spi kozarec vina." Par minut kasneje pa sva s tem Amerikancem, ko sem mu potožil, da sem lačen, že sedela v slovenski gostilni in restavraciji J. Bistan, kjer sem se najedel pohanih pišk in jih zalil z domačim vinom.

(Dalje sledi)

L. G.

Kansaške droblinice

KANSAS CITY, Kans. — Čitala sem v Ameriški Domovini članek o Sloveniku g. Gruma iz Milwaukeeja. Vem, da so ga vsi čitatelji z zanimanjem brali — tudi jaz. Posebno me je zanimalo, ker dobro poznam The National Catholic Reporter. Ko je začel izhajati v Kansas City, Mo., so nam ga začeli pošiljati zastoj. Čedalje smo ga čitale, tem manj katoliški je postajal. Ko je z velikim veseljem in škodoželjnostjo udaril po škofu, ki je storil samo svojo dolžnost, da reši neko misijonsko kongregacijo popolnega poloma (kar se mu ni posrečilo), smo vedeli, koliko je ura. Bilo je jasno, da se je kača priplazila v raj. List nosi ime "Catholic", da s tem pridobi katoličane. Me smo list vrnile in jim povedale, naj ga ne pošiljajo. Škof tamošnje škofije je storil vse, kar je mogel, da bi list izbrisal "Catholic" iz naslova. Ni nič opravil. Kako "katoliški" je list, so povedali katoliški vojni kurati v Vietnamu. Vlada je pošiljala list katoliškim vojakom. V velikonočni številki lista ni bilo Kristusovo vstajenje niti omenjeno. In prej je ta "katoliški" list v neki številki sramotil Marijino devišvo. Kurati so protestirali.

Sem že večkrat hotela opozoriti naše slovenske ljudi v Kansas Cityju, naj ne naročajo, niti čitajo tega slabega lista. A sem mislila, mogoče bi s tem še rekla napravi, zato sem molčala. Zdaj pa, ko je kritika prišla od drugod, sem samo dodala svoj "penny worth".

O škofu Dwyerju, ki ga pisatelj g. Truhlar ne mara, pa lahko rečem, da je duhovnik po božjem Srcu. Njegovi članki v Twin Circle so vredni čitanja. Mož ima svetovno literaturo v mezinu. Piše v tako zanimivem tonu, da mu moraš slediti. Vse nove liberalne teologe tako humoristično okreca, da se vedno iz srca nasmejim. Zadnjič se je bril norca iz ikonoklastov. Je res zadel žebelj na glavo. Zdi se mi, če kdo smeši človeka, ga bolj globoko zadene, kot če bi ga obsopal z grdimi imeni. Dwyer je zvest Cerki, zvest papežu, nasledniku sv. Petra.

Nekoč je sv. Karel, ki je po silnih, a dobro prestanih skušnjah prejel sv. obhajilo, tožil Jezusu: "Pomisli, moj Gospod, kaj delaš, ko prideš v sv. obhajilo v grešno telo, tako nagnjeno k slabemu!" Jezusov odgovor: "Ti ne veš, koliko lepote sem vložil v človeško telo. Dušo, ki je moja podoba! Tako krasna je, da je človeški govor ne more opisati. In jaz sem njena hrana, od katere živi!"

O, če bi več premišljevali o lepoti naše duše, ki je v stanu milosti božje, bi se bolj čuvali, da bi ne otmnela, da bi z grehom ne izgubila svojega očaru-

jočega sija. Sv. Terezija je nekoč dejala: "Ako bi videli svojo dušo po prejemu sv. obhajila, bi ne mogli prenesti tolike krasote. Umrl bi od sreče."

Ko drvi avto po blatni cesti in škropi blato na vse strani, se hitro umaknemo, kolikor daleč moremo. Ko bi tako pazili na lepoto duše kot na obleko, bi se lahko vedno kopal v žarkih milosti... Bili bi Jezusovo veselje. Njegov pogled bi počival na nas in naša srca bi bila srečna. Vest bi nam govorila: Bog me ljubi! In tako lahko, prav iz srca bi tudi mi lahko — kot Mala Cvetka — molili: Moj Bog, ljubim Te!

Tale stavek sem pobrala iz življenjepisa nekega svetnika: "Kdor misli na Me, na tega tudi Jaz mislim. Vse njegove skrbi prevzamem na Se." Tako je dejal Jezus. Po naše bi rekli: Kakor ti meni, tako jaz tebi. Taka je pravica.

Bog misli na nas, ne samo skupno, na vsakega posebej misli. Za vsakega posameznika se zanima, ga ljubi osebno — vedno. Od prvega trenutka življenja do zadnjega diha.

Koliko pa mi mislimo Nanj? Zjutraj? Pred jedjo? Po jedi? Zvečer? Pred delom? Po delu? Ali kdaj v mislih povasujemo za nekaj hipov pri Njem? Se Ga kdaj spomnimo med delom? Mu li kdaj povemo, da delamo zato, da izpolnimo njegovo voljo? Ali mislimo Nanj v veselju, v sreči? Se mu zahvalimo za lepote sončnega zahoda, za ptičje petje, za opojni vonj rože? Za oči, da smejo občudovati lepote narave, da smejo zreti v oko nedolžnega otroka? Ali mislimo kdaj v trpljenju, da je nekoč bil Nekdo, ki je več trpel kot mi? Se spomnimo Njega, ki je vse prenesel, vse pretrpel iz ljubezni do nas? O, naše misli! Kod vsepovsod vasujejo, a se tako redko ustavljajo pred tabernakljem! Ko vendar božji Jetnik vedno nenehno misli na nas! In skrbi za nas! Blagoslovilja vsak naš korak in želi uspeha našim podvigom! In čaka potrepeljivo, kdaj se bodo odprla vrata Njegove ječe, da bo smel iz bronaste ječe v vse lepši tabernakelj naših src. Bog vedno misli na me! Ali ni to osrečujoča misel? Vse naše skrbi prevzame nase! Samo zaupati Mu moramo in svojo dolžnost storiti — vse drugo prevzame Sam. Da bi kdo roke navzkriž držal in čakal, da bi mu pečeni piščanci sami leteli v usta, da bi čakal čudeža, za takega Bog ne prevzame skrbi nase. Vsak mora storiti vse, kar more in kar mogoče dobro in potem Bog gleda, da naše delo rodi uspeh.

Med tem, ko sem bila "doma" v Lemontu (sestre imamo dva doma: Provincijalnega in hišo župnije, v kateri delujemo, — je Bog poklical k Sebi tri dobre farane Sv. Družine. To je bila ena prvih novic, ki sem jih izvedela, ko sem se vrnila "domov". Žalostna za družine in nas, ker z vsako smrtjo se poveča v župniji vrzel, ki jo je težko zadelati.

Prva žrtev smrti je bila Mrs. Julia Žagar, vdova, ki je živela v svoji veliki hiši blizu cerkve sv. Družine. Zvesto se je udeleževala sv. Oltarnega društva. Rada je darovala tupatam kak dolar za Slomska. Nikoli ni odrekla. Umrla je 5. julija v bolnici St. Margaret — lepo pripravljena. Upamo, da je Slomšek ni pozabil, ko je potrebovala pomoči. Materino društvo jo je v lepem številu spremilo na njeni zadnji poti na Mt. Calvary pokopališču.

Mrs. Barbara Lužar, stara 81 let, je zatisnila svoje oči 7. julija. Zadnja leta je veliko trpela s svojimi nogami. Hudo ji je bilo, ker ni mogla delati v klavnici, da je preživljala svoje otroke. Gledala pa je, da so vsi trije njeni otroci pridno zahajali

v šolo. Zapušča hčerko Frances, sina Jožefa in 3 vnuke. Vsi živijo v Kansas Cityju. Sin Charles je pred 3 leti umrl v Kaliforniji. Mrs. Mary Vraničar je njena sestra. Poročila se je z Alojzijem Lužarjem l. 1913 v cerkvi sv. Družine. Bila je torej ena najstarejših farank. V pokopju je živela samo 13 let. Spadala je v Društvo sv. Veronike KSKJ in k Oltarnemu društvu. Članice obek družtev so se udeležile pogrebne sv. maše korporativno.

Ker je Mrs. Lužar veliko trpela na svetu in kljub težavam življenja ostala zvesta Bogu, upamo, da je v Njem našla usmiljenega Sodnika. Priporočimo jo v molitev. Njeni družini pa naše iskreno sožalje.

Dne 22. julija smo pa izgubili enega najbolj zglednih faranov — Jakoba Poje. Imel je svojo hišo nasproti naše šole. Dokler je le še mogel malo hoditi, je bil vsak dan pri sv. maši in sv. obhajilu. Sonce ali dež, led ali mlakušje ga niso mogle premagati. Zgodaj se je napravil na pot, da ni zamudil. Ko ni mogel več k Jezusu, ga je pa On obiskoval ob prvih petkih. Rad se je sončil na "porču" in poslušal odgovore naših šolskih otrok. Seveda je tudi čital Amerikanskega Slovence, saj je bil član Društva sv. Petra in Pavla KSKJ. Zadnje čase je pa preživel v postelji. Hčerka Angeline mu je ljubezavno stregla. Ko smo ga obiskale, se je smehljaj, čeprav bolečine niso bile majhne. Kot Job se nam je zdel. Dopolnil je 88 let in bil pokopan na svoj god, 25. julija 1972.

Jakob Poje je bil rojen v Čaboru 13. aprila 1884. V Ameriko je prišel l. 1906. Poročil je Marijo Stampfel 19. sept. 1908 v naši cerkvi sv. Družine. Imela sta 11 otrok. Stiri sinovi so že umrli: Filip, Albert, Ernest in William. Trije sinovi: Joseph, Fred in Edward še žive. Stiri hčerke so vse poročene: Mrs. Mary Bauer, Mrs. Regina Cop (vdova), Mrs. Helen Alikaitis, Mrs. Angeline Jadrich. Rajni zapuščila 35 vnukov in vnukinj, 50 pravnukov in pravnukinj in enega prapravnuka. Z ženo sta praznovala zlato poroko 19. sept. 1958. Pred nekaj leti je odšla "domov", da mu pripravi stanovanje. Mož je res precej samotarij, a kadar je kateri njegovih otrok le mogel, ga je rad obiskal. Pred hišo se je gotovo vsak dan ustavljal avto katerega sina ali hčere.

Pri pogrebnih sv. maši je bila polovica cerkve zasedena po Jakobovih potomcih. Se s Hawajev se je pripeljala vnukinja s sinčkom in možem. Krsto so nosili sinova in vnuki. Mašni strežniki so bili vsi njegovi vnuki. In kako tolažljiv je bil pogled na to Pojetovo družino, ki je poslala očetu in staremu očetu veliko sv. obhajil v večnost v znak ljubezni in spoštovanja. Blagor takemu očetu!

Jakob Poje ima v St. Vidu pri Ljubljani brata Jožefa Poje, ki je duhovnik. Z Brezij mu je voščil lep godovni dan. Karta je dospela po pogrebu. Jakob jo je čital iz nebes. Naj našemu slovenskemu Jobu sveti večna luč! Vajej veliki družini: Naše sožalje!

s. M. Lavoslava

Inženir za tišje motorje

Letalski inženir Sutherland s kalifornijskega inštituta za tehnologijo skuša ublažiti hrup motornih koles, letal in drugih vozil z močnimi motorji. Motorji povzročajo močne zračne valove, ki jih človeško uho zaznava kot hrup.

V laboratoriju je Sutherland postavil stroj, ki povzroča takšne valove. Zdjaj skuša ugotoviti, kako bi jih bilo mogoče nevtralizirati, preden udarijo iz motorja. Pravi, da je njegov laboratorij najbolj hrupen na vsem inštitutu.

F. S. FINZGAR:
BELI ŽENIN

Polonica je začela. Toda celo molitev je Vrbanu bolela. Polonica ni molila kot mati, ki je vsa dolga leta molila naprej, vedno z enakimi zategljaji, vedno z istim pojočim, za Vrbanu tako pobožnim in presunljivim glasom. Polonica tega ni znala. Po solarsko in po novem je molila. Ko je za "blagoslovljena" namesto "žegnana" prišel "bičan" namesto "gajžlan", je potegnil Vrban debeli molek Polonici iz rok in napletal sam molitev, kot sta jo molila z njo štirideset let. Po končani pobožnosti ni voščil hčeram lahko noč, upognjen se je zgubil v svojo sobo.

V kotu, kjer je stala postelja rajne Polone, je zevala praznina kakor strah. Z lučjo je posvetil v tisti kot, kjer so se na zidu ob robih končnice in stranice poznale črne, umazane črte na zidu. Pod njimi navzdol so se visele zaprašene pajčevine; prej so bile skrite za posteljnjakom, ki so ga hčere razdrle in znesle na dvorišče.

Vrbana je začel stresati jok. Svetilko je postavil na mizo, sam se pa sesedel na stol poleg svoje postelje in gledal v oropani kot.

"Polona!" Pomolil je noge od sebe in se zadržal v pod, kakor bi nečesa čakal.

Tako je iztegnil noge zadnja leta večer, preden je šel ležat. In vsak večer se je sklonila k njim Polona — če se je zakasnel, je vstala iz postelje — in ga sezvala. In vselej sta si imela toliko povedati! Spočil se je ob tem tako, da bi zaplesal, in zgodilo se je, zlasti če je prišel nekoliko vinski, da je bos zgrabil Polono in jo zavrtel po sobi.

In kako ga je potem oštevala: "Oj, ti stari dedec ti! Plešes mi! Križ božji, če bi naju kdo videl! Ali bova v grob priplešala!" Ob tem pa mu je že odpenjala telovnik, mu odvezovala ruto pod vratom ter ga spravila v posteljo, ga odela, stopila se k žegnančku in ga pokrižala. Krepko mu je še zatisnila ojejo krog vratu, mu pošepetala v uho: "Naš ta mali" in legla še sama. On pa je začel peti kot pred davnimi leti:

"Polon — Polon — Polončica — —!"

Na smeh mu je šlo ob teh spominih. S trdim hrbtom se je sklonil do čevljev in vnovič začel vzdihovati po rajnici. Zalosten in jezen je sunil čizme na sredo sobe, razmetal in razobesil obleko vse križem, pihnil luč in zlezal v posteljo.

Ob smrti prečute noči so mu težko legle na trepalnice, ki so lezle same od sebe skupaj. Cul je in sanjal, vse obenem.

Vsa preteklost je živa vstajala pred njim. Začelo se je na sosedovi svatbi, ko je prvič plesal s Polono. Pa mu je neki fant podstavil nogo — tekmeču. Vrban je izpustil Polono, zamahnil po fantu, zadel pa Urško, fančlovo plesalko, ter ji izbil murček iz ušesa — še danes ima Urša pretirano mečico v uhlju — nato pa pograbil tekmeča in ga treščil skozi vrata na gnoj. To je bil začetek ljubezni in trpljenja. V zapor je moral, domači so se uprli zoper Polono, Vrban pa je zadel sekuro na ramo in jo mahnil z drvarji v bosenske šume, kjer je s silnimi rokami gonil težko plenkačo, dokler ni ugnal očeta in se oženil. Bridka pot je bila za Polonino pred oči mrkega očeta in vse je stari popravil svojo zmoto, hvalil Polono in bolj ljubil snagoleg Vrbanu! Vse se je vpreglalo pri hiši — posestvo se je širilo kot beka ob potoku — otroci so rasli — bolezen je divjala, koze in davica, otroci so mrli.

Potreba skupnih slovenskih nastopov v Avstriji in Italiji

"Slovenske liste pri naslednjih občinskih volitvah" naznanja Naš tednik iz Celovca od 22. junija t.l., potem ko so v nedeljo poprej v Tinjah na Koroškem slovenski občinski odborniki razpravljali o izgledih za samostojno slovensko nastopanje na občinskih volitvah prihodnje leto. V svojih utemeljitvah in izvajanjih o slovenskem nastopanju sta najvidnejše izstopala dr. Luka Sienčnik iz Dobrle vasi in podžupan mesta Pliberk, ekonomski svetnik Mirko Kumer.

Odločitev slovenskih občinskih odbornikov na Koroškem mora vsak Slovenec, ki sledi svoji vesti, od srca pozdraviti. Tuje stranke se nikoli ne bodo odločno zavzele za osnovne pravice Slovencev, naj jih Slovenci še toliko volijo. Z njimi je možno samo pogajanje ali sodelovanje na osnovi samostojnega slovenskega nastopanja.

Dr. Luka Sienčnik je pozval vse slovenske ljudi na Koroškem, ne glede na politično pričanje, naj skupno nastopijo, kajti le tako more manjšina v političnem življenju v deželi nekaj pomeniti. Mirko Kumer pa je dejal, da je sodelovanje z drugimi strankami sicer potrebno, da pa je učinkovito le tedaj, če so Slovenci neodvisni in lahko samostojno sodelujejo.

V Avstriji do sedaj Ljudska, pa tudi Socialistična stranka nista pokazali pripravljenosti, da bi osnovna slovenska vprašanja v celoti reševali. Zakon o dvojezičnih krajevnih tablah v 205 koroških vaseh, ki ga je pravkar sprejela socialistična večina v poslanski zbornici na Dunaju, prihaja 17 let od podpisa avstrijske državne pogodbe, ki to obveznost vsebuje, in je povrh vsega še sramotno odkrjen.

Pričakovati je, da bosta obe glavni stranki v Avstriji, oziroma na Koroškem na vse načine začeli spodbujati odločitev slovenskih odbornikov za samostojen slovenski nastop. To poziknujejo delati najuspešneje tako, da vidnim slovenskim ljudem ponujajo ugodna službena mesta, če pristopijo k eni ali drugi stranki, ali se vsaj vzdržijo borbe za pravice slovenske skupnosti. Tako hromijo na učinkovit način slovensko gibanje, ker napravijo slovenske ljudi odvisne.

Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) se nagiba k samostojnemu nastopanju. Druga slovenska politična organizacija, socialistično usmerjena in tradiciji nekdanje OF zvesta Zveza slovenskih organizacij (ZSO) pa vztrajno zagovarja, naj se koroški Slovenci vključijo v socialistično stranko, češ da ne smejo ostati izolirani od avstrijske družbe.

SOLA NA PROSTEM IZ POTREBE — Če je lep in ne prevroč dan, je šola na prostem čisto prijetna, drugače je seveda ob slabem vremenu. V Hong Kongu vse to vedo, pa si ne morejo pomagati, ker nimajo dovolj učilnic pod streho.

Ne zdi se nam vredno, da bi o tem posebej razpravljali, ker so take namere dovolj prozorne. Ze samo dejstvo, kako more nekdo predstavljati zamejsko slovenstvo, ko pa zagovarja vključevanje slovenskih ljudi v italijanske stranke, kjer se potem poitalijanskijo, je dovolj zgovorno. Kam je le izginil slovenski delavski razred v Trstu, okoli 50.000 slovenskih ljudi?

Proti italijanskim, tudi "naprednim" strankam nimamo nič. Vsakdo je svoboden politično delovati in postavljati svoj program. Toda ne moremo se po dosedanjih skušnjah odpovedati lastnemu nastopanju in prepustiti slovenske ljudi 'naprednim' ali nenaprednim italijanskim strankam. Z njimi lahko sodelujemo tudi na samostojni osnovi, če pokažejo pripravljenost in razumevanje.

Če smo proti raznim oblikam diskriminacije vernih in nekomunističnih ljudi v Sloveniji ali Jugoslaviji, to kvečjemu pomeni, da je naše stališče do matične domovine in družbe prej pozitivno in dobronamerno kot razdiralno.

Ljubljana danes vsaj uradno nima ničesar proti samostojnemu nastopanju slovenskih ljudi v zamejstvu. Po izjavah njenih predstavnikov je to stvar zamejskih ljudi samih. Toda ali je samostojno slovensko nastopanje v zamejstvu tudi Beogradu po volji? Zdi se, da si ne želi, da bi Slovenci samostojno nastopali tam, kjer njih nastopa ne more kontrolirati. Kako naj si le razložimo brezbržno zadržanje beogradske vlade do mednarodnih sporazumov, ki zagotavljajo Slovincem v zamejstvu vse pravice in katere je ona podpisala, kot sta avstrijska državna pogodba in Londonski sporazum?

Ljudje o Primorskega dnevnika in v SKGZ hočejo nasproti matični Sloveniji edini predstavljati zamejstvo, edini vzdrževati kulturne in gospodarske stike med zamejstvom in matično domovino ter kot edini predstavniki tudi prejemati pomoč, ki jo matična domovina nudi zamejstvu. Le tako si je mogoče razlagati, zakaj tako vztrajno

Eno sedmino v prometu
CLEVELAND, O. — Eno sedmino vseh delovnih mest v ZDA je v prometu ali v strokah neposredno povezanih s prometom.

Na gostovanju v J. Ameriki

Znani Trio Lorenz, ki ga sestavljajo Primož (pianist), Tomaž (violinist) in Matija (violončelist), je na turneji v Južni Ameriki, kjer bo imel 12 nastopov v Braziliji in Argentini, pa morda tudi v Urugvaju.

Trio je za to priliko naštudiral program, ki obsega poleg Haydna, Dvoržaka in Turine še dela slovenskih skladateljev Ukmarja, Svare in Ramovša.

Govorje v Kostanjevici

Lamutov likovni salon je priredil 30. junija veliko retrospektivno razstavo akad. kiparja Franceta Goršeta. Uvodno besedo pri odprtju je imel akademik prof. dr. Franc Stele. Katalog je bil pripravljen v angleščini in slovenščini s kritično studijo dr. Steleta. Razstava bo odprta še ves avgust, to je čas trajanja XII. mednarodnega simpozija kiparjev "Forma viva", na katerem sodelujejo tudi umetniki iz Anglije, Nizozemske, Japonske, Nemčije in Jugoslavije.

Rafinerija v Kopru

Strokovnjaki so izdelali elaborat za gradnjo rafinerije v Kopru. Ta naj bi začela obratovati že v začetku leta 1975 z zmogljivostjo v začetku 3 in pol milijona ton naftnih derivatov, kasneje pa celo s 5-milijonsko zmogljivostjo.

Za gradnjo bi potrebovali okrog 700 milijonov dinarjev, ki pa naj bi jih zagotovili tudi z domačimi in mednarodnimi posojili.

Žužembarški grad obnavljajo

Ponovno so pričeli z deli za obnovitev žužembarškega gradu. Sedaj je na vrsti vzhodni del gradu in desni del pri vходу nad kletno dvorano, ki je še precej dobro ohranjena. Za kritje stroškov so prispevali poleg zaodva za spomeniško varstvo in sklada za kulturno dejavnost občine Novo mesto, tudi občani, ki so podarili les v vrednosti 50.000 dinarjev.

Promet v Kopru

V koprski luki je maja pristalo 165 ladij, ki so pripeljale in odpejale skupno 141.078 ton blaga. Največ blaga je bilo namenjenega uvozu, in sicer 85.688 ton; tranzitnega blaga je bilo pa 47.800 ton. le 7.588 ton blaga pa je bilo za izvoz. V petih mesecih letošnjega leta so tako v koprski luki skupno pretovorili 700.686 ton blaga.

Precejšen je bil na obali v maju promet jaht: v Piran je priplulo kar 580 jaht, v Izoli jih je pristalo 149, v Kopru pa 37. Največ jaht je priplulo iz Italije.

Bohinj vključen v tujkoprometni načrt "Gornji Jadran"

V obsežni načrt tujškega prometa v okviru "Gornji Jadran" je bilo vključeno najprej slovensko Posočje, nato so pritegnili vanj Bohinjski kot in sedaj

še Kranjsko goro, to se pravi gornjo savsko dolino. V njej predvidevajo 70 novih žičnic, povečanje gostinske zmogljivosti in razširitev in izpopolnitev naprav in ustanov za razvedrilo in zabavo ljudi, ki bodo prihajali v te kraje na oddih in krepitev svojega telesnega in duševnega zdravja.

MISLI

Hrasti se krepijo v viharjih, diamanti se brusijo pod pritiskom, človekov značaj pa raste iz trpljenja, nadlog in težav.

Tisti je moder, ki drugim odpušči velikokrat, a sebi nikoli.

Help wanted — female

FEMALE HELP
Light factory assembly work. Must have 2 years factory assembly experience \$2.16 per hour. — Off E. 70th & St. Clair 361-6264 Call before 11 am only. (164)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Dobra 4-družinska, z alumi nijem obita hiša, vsako stanovanje po 5 sob, velik lot, je naprodaj v fari sv. Vida, na 7023 St. Clair Ave. Kličite 391-8572 (154)

HIŠE NAPRODAJ
Nova zidana 2-družinska, 6-6, 1 in pol kopalnice, dvojna priključena garaža, predeljena klet, v fari sv. Kristine. 2-družinska, 4 spodaj, 3 zgoraj, \$23.900, dober dohodek, Euclid E. 200 St. okolica. Imamo veliko izbiro hiš v Euclidu, novih in rabljenih, po cenah v 20-tih in 30-tih. Za pojasnila kličite: **UPSON REALTY** 499 E. 260 St. RE 1-1070 (154)

Lastnik prodaja
bungalov z dvema spalnicama, od E. 185 St., vse na novo dekorirano, airconditioner, lepe preproge, garaža. \$21.000. Kličite 871-6124 —(153)

V najem
Lepo 6-sobno stanovanje, vse sobe velike, se odda na 1031 E. 71 St. Vprašajte za Mrs. McCrady, apt. št. 1 zadaj, ali kličite 843-8033. (174)

Hiša naprodaj
Čista hiša, 3 nadstropja, 3 spalnice, nove preproge vseskozi, družinska soba in rekreacijska soba, garaža za 2 kare. **GEORGE KNAUS Real Estate** 481-9300 (154)

V najem
Enodružinska hiša, 5 sob in kopalnica v fari sv. Vida. \$80 mesečno. Kličite 321-9317 ali 321-3204. (134)

Hiša naprodaj
Dvodružinska, 5 sob in kopalnica, 3 sobe in kopalnica, čisto vseskozi, 2 plinska furneza, na Bonna Ave., med E. 58 in E. 60 St. Kličite lastnika 391-9487 od 6. do 8. zvečer. —(156)

Iščejo sobe
Mirna slovenska družina išče stanovanje štiri sob v Collinwoodu ali blizu Grovedwood Ave. Kličite 486-3749 (154)

STANOVANJE V NAJEM
Odda se 3-sobno čisto in zelo prijetno stanovanje s kopalnico in kletjo /vse pod enim ključem, starejši čisti samo eni osebi, blizu cerkev in trgovin, naslov dobite pri "Ameriški Domovini" pod števil. 431-0628. —(154)

LAST MONTH IN HISTORY

JULY 1 The Bobby Fischer-Boris Spassky chess duel finally got under way at Reykjavik, Iceland.	JULY 24 Industrial chaos spread across Britain as thousands of workers walked off jobs.
JULY 2 FBI agents shot and killed two hijackers in San Francisco as they attempted escape to Siberia with \$800,000 ransom.	JULY 4 Kakuei Tanaka, 54, elected by ruling Liberal Democratic party as its president and new prime minister of Japan.
JULY 27 Inmates at Maryland State Penitentiary staged second riot in three days, seized six hostages and set fires.	JULY 6 Patriarch Athenagoras I, 86, leader of northern Luzon Orthodox Christians, died in Istanbul, Turkey.
JULY 28 Sen. George S. McGovern of South Dakota won Democratic nomination for president on first ballot at Miami Beach.	JULY 29 Most of Argentina's 70,000 doctors and dentists staged strike in protest of new health-plan law.
JULY 31 President Nixon signed into law a 20 per cent increase in Social Security benefits voted by Congress.	JULY 31 French President Georges Pompidou ousted Jacques Chaban-Delmas, his premier for three years, after scandals rocked party.
JULY 31 Iraq became first Arab country to recognize Bangladesh.	JULY 31 Floods fed by monsoon rains ravaged northern Luzon, Philippines, and inundated hundreds of villages and towns.

IVAN PREGELJ:

Magister Anton

ZGODOVINSKI ROMAN

Vidneje se je nato telesno praviljal in krepil. Duševno se je vedril z molitvijo in z obiski pri chromelem konzilijariju Megerliju, ki mu je vedel povedati, kakor da resnično vidi v daljave, kod bo neki Pavleta vodil Stradiot. Megerle je poznal protestantske mogotce in vedel, koliko žrtvujejo, da bi si vzgojili duhovnega naraščaja. "Tega se ne boj, da bo ta pasji oče še kaj dolgo spremljal fanta," je sodil, pogovarjal in tolažil magistra, ki se je pozneje uveril, da je konzilijarij sodil prav. "Prekmalu bo oče sinu in sin očetu odveč. Premoženja Juriju, verjemi, goriški deželani niso dali na pot. Tako bo, da bo dal sina kakemu evangelijskemu velikašu in da bodo nato stanovni mladenci priporočili v Monchshof v Urachu. Ne bodi zato nestrpen. Na poti fanta ne boš dotekel. Našel ga pa boš. V Monchshofu, v Tubingah!"

Magister je vprašal, kaj naj znači to čudno ime, in je izvedel, da biva v tem Monchshofu baron Ungnad, — nomen omen — ki da goreče podpira evangelijsko misel na jugu. "Ungnad in škof Vergerius!" je pripovedoval konzilijarij, "Pier Paolo Vergerius, trmasta glava, ki jo je obnoril neki umirajoči Frančesko Spiera, (Prim. "Filius perditionis". Izbrani spisi I. zv.) o čemer ti seveda nič vedeti ne moreš in ti tudi treba ni."

Dobri mož je ponudil iz svojih skromnih sredstev magistru celo pomoč, ki je magister ni ne mogel ne hotel sprejeti. Po Megerlijevem priporočilu pa je našel za silo delo in zaslužek. Uslužbil se je v ugledni meščanski družini za domačega učitelja.

V rjegovem srcu se je tiste dni naselila nova, še težja skrb mimo prejšnjih. Čim dalje je razmišljal, tem jasneje je spoznaval, da mu po človeškem razsodku ne bo moči nikdar več pridobiti Pavleta. Videl je kakor da dlani: "Izgubil bo nedolžnost, vino in naslada mu vzrasteta v navado. V najbolj ne-

varnih letih so ga zaveli na slaba pota. Zadnjič me ni poslušal, prihodnjič me še poznati ne bo več hotel in me bo zatajil. Morda bo še huje. Z orožjem pojde nadme, kakor je morda podedoval po nasilnem svojem očetu. In strasten bo v svojem novem svetu, strašno bo nagel; tako bi bil postal goreč za dobro, če bi bil ostal pri jezusovcih."

Tako je videl in verjel magister in je obupoval: "O moj Bog! Prav je sodil Zolna! Ko bi bil jaz vsaj moder, da bi ga z zvijačo kako ujel in nase privezal! Ali pa vsaj bogat! Z zlato bi ga odkupil zapeljivcu iz pekla. Ali pa zgovoren, da bi mu v srce in dušo spregovoril in bi videl mojo ljubezen. Pa saj je ne bi! Nikoli je ni spoznal, in Zolna se res ni lagal. Komaj materina je medla prilika božje ljubezni."

"Gospod," je molil magister tedaj kratko in značilno, "Gospod, daj Pavletu vsaj to, da bi občutil bolečino matere, ki jo sin boli! Gospod, daj mu, če mu gorja zbog matere ne moreš, tako bolest mu daj, da bi ga to, kar najbolj ljubi, najbridkeje izdalo!"

Tako je prosil, ne da bi mu bilo že kar jasno, česa prosil Pavletu. A molil je prav, iz resnične ljubezni do bližnjega, skromni človek, ki je znal krotiti sebe in ubiti v eni nočni straži pred tabernakljem še zadnjo človeško sanjo o zemeljski sreči, bedni Odisej v Kristovi besedi, ki že ni več videl v Pavletu telesnega človeka in sorodnika, pač pa le še dušo, ki vrto-glavi v prepad, le še ovčico, ki je tako zapuščena, kakor da jo je pozabil celo Bog sam...

V takih občutkih vsako uro vsakega dne ga je kakor čudežno presenetilo, ko mu je vdrl hrupno nekega jutra v sobo potni človek, se razkoračil pred njim kakor vojak, meril ga od nog do glave in povedal rezko: "Če me več ne poznaš! Tomajski žerjav sem, kraških drugih dveh poslanec pa še gospoda Krištofa na gradu. Ker si pomoči potreben! Da pojdeš takoj za ovco, ki ti je iz staje ušla."

"Gospod!" je strmel magister. Tomajski mu je vrgel na mizo zajeten vozec novcev in povedal vihrovo, kaj sporočata vikar

Jože iz Stanjela in vikar Matej iz Kobjeglave. Potem se mu je pa kar mudilo. Komaj je utegnil povedati magistru, da je zvedel, kako so goriški plemenitniki poslali Pavleta na Nemško. Ze je odpiral vrata in odhajal.

Magister je stekel za njim, ga našel, ko je zajahal pred hišo ježno žival in jo pognal v dir. Magister je hitel ob jezdečem duhovniku in ga lovil z vprašanji:

"Samo še to, gospod!"
 "Čemu neki?"
 "Ali so gospod Joža zdravi?"
 "Zerjavi ne bolehamo!"
 "Pa devica Marija, ki mu streže?"

"Mica! Ha! Naročila je že zelen plašč za novo mašo."

"In gospod Matej?"
 "Zdaj govori le še vsak peti dan. Pokoro dela. Zate! Da bi srečno došel in se vrnil."

"A Vi, gospod Luka?"
 "Lovim Judeža Stradiota."

"Pa veste, kje biva?"
 "Zato vihram, dokler je lisjak v luknji, da mu lovec naženem na sled." Osunkil je odločno svojo ježno žival, a jo pridržal in vprašal:

"Lovec takih, boš dejal, cesarskih, malo dobrnih, da ga spet izpuste in se mi bodo smejali? Pišejo naj me, če so tudi trikrat in petkrat kraljevski.

Jaz zidam odslej nase in se zanesem na gospoda fra Marina in njegove."

Ne da bi povedal, kdo je ta Marino s svojimi, da je med najbolj gorečimi katoliškimi inkvizitorji na Beneškem, je pognal žival v dir. Magistru je bilo mimo te vesti drugega mar.

"Gospod," je klical in se spustil zopet v tek ob jezdečem, "gospod! Kaj pa je s Polono? S tisto Jurijevo, ki je v gradu služila?"

"Kjer satan, tam baba," je viknil neusmiljeno vikar. Potem je dodal: "Morda se bo streznila, polt upaljena taka. Prekasno bo, Bog jo previdi, za njeno čas-

no srečo."
 Magistru je pohajala sapa, Tomajski je gnal vse hitreje. "Hvala za vse, pa pozdravite na Krasu," je še zaklical Tone za vikarjem, potem je zaostal. "Svojega Pavleta ima," je vedel o njem. "Podi ga z jezo in maščevalnostjo. Jaz iščem svojega z ljubeznijo in odpuščanjem..."

Pa se je vprašal togo in bridko: "Kdo bo našel? Jaz ali srditi gospod Luka na konju in v služ-

bi inkvizitorski z 'brati usmiljenja'?"

Nekaj ur za Tomajskim se je odpravil še sam na pot. Tri dni je že hodil in imel to uro priti čez beneško mejo v cesarske dežele. Ves ta čas se ni niti ovedel, da hodi brez pokrivala. (Dalje prihodnjič.)

Delno v tropiku

Avstralija obsega nad 3 milijone kvadratnih milj površine, od tega jo leži okoli en milijon v tropskem predelu.

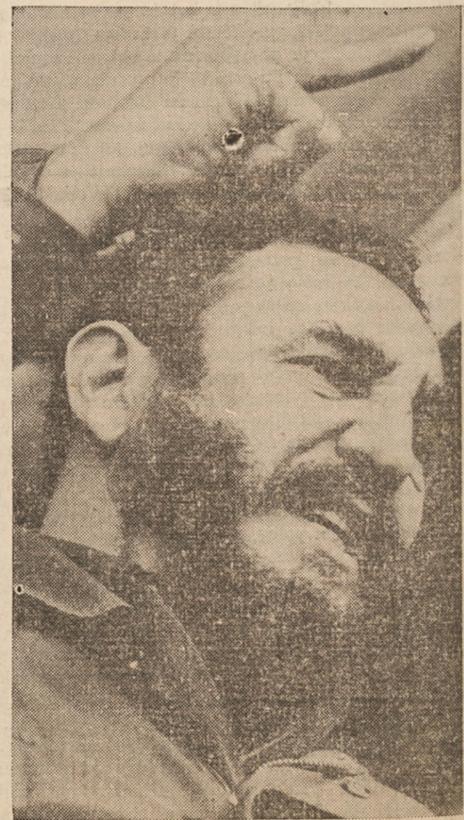
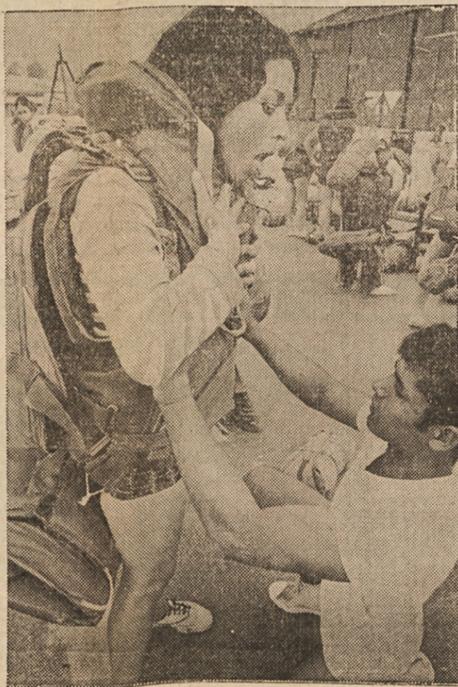
Poletna Zaloga Stroha

Od ljubitelja piva do ljubitelja piva

PRIPRAVLJENA ZA SKOK — Izraelske oborožene sile vežbajo za odskoke iz letal tudi dekleta, toda le prostovoljke. Na sliki vidimo tako prostovoljko, ki jo pripravljajo v padalsko opremo (na desni) in ko gleda iz letala pokrajino pod seboj, predno se bo pognala v globino.

OJ TA VOJNA! — Fantič nese svojega bratca z nevarnega področja pri mestu Quang Tri, kjer se vrše hudi boji med rdečimi in vladnimi silami.

POUDAREK ALI POJASNILO — Fidel Castro, gospodar rdeče Kube, si pomaga z roko, ko nekaj razlaga zbranim poslušalcem.

V blag spomin

OB DESETI OBLETNICI
 ODKAR JE V GOSPODU
 PREMINULA NAŠA
 LJUBLJENA MAMA,
 STARA MAMA, SESTRA
 IN SVAKINJA

Louise Vidic

Izdihnila je svojo plemenito dušo dne 7. avgusta 1962.

Ti, o Jezus, naš premili, zlij na dušo Rešnje Kri, Ti dobrotno se je usmili naj Te med svetimi časti.

Počij od hudih težkih let, preblago mamino srce, ko zadnje trombe zadone, veseli snidemo se spet.

Zaujoči:
 soproj JOSEPH
 hčerki DOLORES NOOMAN in FRIEDA DELAAT,
 sin DENIS,
 sestra MARY SUSNIK, svak JOHN,
 bratje JOHN, FRANK, JOŽE in LUDVIK MOČILNIKAR
 vnuki in ostali sorodniki.
 Cleveland, Ohio, 8. avgusta 1972.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
 VAM TISKA
 K P A S N A P O R O Č N A V A B I L A
 P O J A K O Z M E R N I C E N I

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
 VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue 431-0628